

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R.P. Francisci Arias, Societatis Iesv Theologi, De Oratione
Mentali Et Mysteriorvm Vitae D.N. Iesv Christi &
benedictae Matris eius meditatione**

Arias, Francisco

Coloniae Agrippinae, 1616

Cap. II. Consolationes & gustus spirituales non sunt fines huius exercitij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48934](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48934)

*Et si consolationes & gustus spiritus
non debeant esse finis, quem
exercitio spectare quis debeat,
men velut dona Dei admodum
lia recipienda & habenda
quomodo se homo gerat, quomodo
illi aut adfuerint, aut defuerint.*

EX ijs quæ de fine quem spectare, & primario fructu, quæ ex horum mysteriorum consideratione elicere oportet, cogitamus, cogitare quis forsitan non haud expedire, consolationes & gustus spiritus velle & procurare, quæ parui ad vitam Christianam, & amque spiritualem momenti esse, & exiguam utilitatem afferre. sed rariabit, eritque prætentus ac non honestus quo suam inertes ac negligentes, qui hæc dona non recipiunt nec mortificatione affectum, nec vitam puritate, nec vigili & afflictione oratione ad eadem obtinenda conati volunt, tepiditatem velent. Certum namque est, consolationes &

& spirituales rerum diuinarum
 gustus magni valoris & æstimationis
 esse; Non est, vt sacra Scriptura ait,
Obletamentum super cordis gaudium.
 Ac proinde huiusmodi gaudium & consolatio inter excellentissima Dei dona & Spiritus sancti fructus, qui infinitis partibus omnia bona temporalia excedunt, re-
 celeantur, atq; vt talia eadem ponderabat Apostolus, cum diceret, *qui consolatur humiles, consolatus est nos*
 Deus. & alio loco, *Quonia sicut abundant passionibus Christi in nobis, ita & per Christum abundat consolatio nostra.*
 Ac proinde digna sunt, vt illa Dei seruamus, amet, desideret, & ambiat, seque ad illa recipienda disponat. Quo nos inuitat Psalmographus, dicens, *Gustate & videte quoniam suavis est Dominus.* Loquitur de visione qua clara & attenta consideratione intellectus, fide viua illustrati, videtur, & de gustu, qui re ipsa per internum saporem fit, id est, voluntate in amore inflammata. Atque hoc feruenter a Deo petebat Augustinus cum diceret,

Consolationes spirituales desiderari & peti possunt. *Eccli 30.*

2. Cor. 7.

2. Cor. 1.

Psalm 33.

*In Medi-
tation.*

diceret, Fac Domine, ut per amor
gustem, quod intellectu gusto,
affectu sentiam, quod intellectu
sentio.

*Quia ex-
tinguunt
carnales.*

Sicut autem voluptates & con-
solationes sensuales, quæ non la-
beri possunt, serui Dei abhorre-
re debent, quæ viles & animæ noxiæ
ita econtra has spirituales conso-
lationes & gaudia ipsos amare, de-
siderare & procurare par est; tum
quod sint pretiosa Dei dona, vitæ
proximi, tum verò quod animæ
modum utilia. nam vt sanctus Be-
nardus ait, consolatio quam in
rebus diuinis reperit anima, efficit
vitiolorum voluptates quas desiderat
non repetat, gustare autem in or-
tione, quam dulcis & suavis fit De-
minus, efficit, vt non creaturas, sed
vnicum Deum, quærat.

*Serm. in
Cant. Exe-
chia.*

Ad hæc consolatio & gustus
spiritualis amorem diuinum im-
pulsis auget. facit quippe vt anima
amplius erga Deum & virtutes affi-
ciatur, magisque in illis se exercere
vnde idem vir sanctus ait, Conso-

*Amorem
diuinum
augent.*

Ad hæc consolatio & gustus
spiritualis amorem diuinum im-
pulsis auget. facit quippe vt anima
amplius erga Deum & virtutes affi-
ciatur, magisque in illis se exercere
vnde idem vir sanctus ait, Conso-

In illud

vnde idem vir sanctus ait, Conso-

rio deuotionis & gustus spiritalis, *Beati quibus*
 ingens amoris diuini incentiuum *lugent.*
 est. Habet & alium effectum hęc cō-
 solatio & voluptas spiritalis, teste *de cōtem-*
 Dionysio Richelio, vt scilicet ho- *plat lib. 1.*
 minem in bono fortiozem constan- *c. 33.*
 tiorēq; & in sanctis operibus per-
 seuerantiorē reddat. Sunt etiam e-
 uidens ineffabilium bonorum gau-
 diorumque infinitorum, quæ iustis
 in celo promittit Deus, testimoni-
 um. Propterea Bonauentura, ijs qui
 Deo primū seruire incipiunt spi-
 rituales cœlitus ait consolationes
 dari, vt videant scilicet, quā bonū
 sit, tam suauī Domino seruire, quā
 que Deus in remunerando seruis
 suis sit largus & munificus: vtq; am-
 plius in fide ac spe solidentur, & ca-
 ritate magis inflammentur: & ne, si
 quando Deus ad maius illorum bo-
 num tribulationibus, tentationibus
 & aduersis ipsos exercuerit, conso-
 lationum, quas Deo seruido ali-
 quando experti sunt recordatione,
 & spe & desiderio easdem denuo
 experiendi, animati, in laboribus a-
 nimum

*de cōtem-
plat lib. 1.
c. 33.*

*Roborant
in omni
bono.*

*De proces-
su Relig.
proc. 3. 4.*

*Sunt pra-
libatio
dulcedi-
nis æter-
nz.*

nimum despondeant; sed constanter in iisdem perseuerent. Hac similitudoque est consolationibus spiritibus, ut supra, cum de gaudio interiori ageremus, diximus, hauriret bona.

Part. 2 c.
14.

De ijs Documentū
primū.

His præsuppositis, Documentū imprimis necessarium & vile est finem, quem vir fidelis in hoc & alio exercitio spectare debet, non esse consolationem aut gustum spiritalem, sed Dei beneplacitum, illius voluntatis in sancto hoc opere adimpletionem: consolationem autem & gustum non alium ob finem querendum & admittendum, quam

simile.

huic fini obtinendo conducatur. Ut vt æger, qui omnem appetitum misit & cibum optimè parari vult, vt aliquem illi saporem & delectationē adferat, non alium in considerando finem habet, quam vt vitam sustentet; quòd Deus illam ab infaustentari velit, quò in eadem seruiat, cibi autem saporem tantum querit, quò comedere possit: in similitudine, quem in omnibus operibus

DE ORAT. MENTALI. 287

& præsertim hoc spectare debet Dei
seruus, est ipsi placere, voluntatem
que illius complere, vti diximus:
gustum autem & spiritualementem
consolationem non aliter quærere
quam in quantum ad Dei volun-
tatem implendam conducunt. Nam
si quis vitia & voluptates corpo-
rales, quò Deo seruiat, dese-
rendo, eius in seruitio, voluptates
& consolationes præcipuè specta-
ret, verè is non vitia deseruisset, sed
dumtaxat commutasset: gulam sci-
licet corporalem in spiritualementem,
& carnalem luxuriam in spiritualementem.
Eius ergo esse finis debet, Dei volun-
tatem implere. sin autem eius vo-
luntas fuerit, vt cõsolationibus de-
stituat, ac sine illis ipsi seruiat, ita
seruire paratus sit, cum hæc Dei sit
voluntas, quam ipse complere desi-
derat. Hanc suis Christus verita-
tem in vltima coena declarauit, di-
cens: *Si me diligeretis, gauderetis vti-
que, quia vado ad Patrem.* Recrea-
bat Apostolos, & consolatione re-
plebat corporalis Christi præsentia:
hinc

Ne quæ-
rantur vt
finis.

Ioan. 14.

hinc cum diceret illis Dominus
Patrem se tendere, non medi-
criter contristabantur, dum cogi-
rent hoc se posthac carituros bene
videbatur autem illis tristitia
à vero Christi amore dimanare,
tamen maximè ab amore prop-
nasceretur. nam si è puro Christi
more nata esset, libenter suavitè
iucundissimaque illius præsentia
maiorè scilicet Christi gloria
quoque eius se voluntati conforma-
rent, caruissent: Dicere ergò Chri-
stus voluit, si puro me amore
geretis, etsi consolatione quam
adfert præsentia excideretis, gaudi-
retis nihilominus abitu meo: Quia
ad Patris mei gloriam propero,
vt diuino illius decreto conformi-
tum est. Si me inquam diligetis
mea absentia non ægre careretis
mul & consolatione quam mea
fert præsentia: nam ita Patris
voluntatem impleo, atque hæc
ior mea gloria. Hoc pacto & plerum-
mi mortales decipiuntur, qui
contristantur, vbi spiritualis

*Ricardus
de S. Virg.
in Cant.
c. 8.*

defecerit consolatio. hanc autem
tristitia è puro & sincero proficisci
amore putant, cum tamen proprius
duntaxat sit amor. Nam si purè Deū
amarent, sanctissimam eius volun-
tatem diligerent, & omnem liben-
ter molestiam, quò in ipsis diuina
voluntas compleretur, admitter-
rent.

Alterum quod docere volumus
est, quamuis consolationes Dei do-
na sint, magnique fructus, modò be-
nè quis isdem utatur: non illa tamè
precipua ac primaria esse dona, quæ
per orationem quærenda & spectā-
da sunt, nec primarium fructum,
quem ex eadem haurire oporteat.
Primaria namque dona & præci-
pius fructus sunt caritas, humili-
tas, patientia, castitas, fortitudo,
obedientia, resignatio, paupertas
spiritus, illarumq; virtutum actus,
quos in oratione exercere debemus,
affectus inquam quos ante exposui-
mus nam in virtutibus earumque a-
ctibus sanctitas, & vitæ Christianæ
perfectio consistit. Quod autem ij,

N qui

Secundū
documen-
tum.

Non esse
consola-
tiones spi-
rituales
primaria
Dei dona
quæ pe-
tenda.

qui huic exercitio se dedunt, in hac
 veritate, non benè fundati sint, ma-
 gna inconuenientia & damna in
 anima oriri solent. Hinc namque se-
 quitur, vt, cum aliquas consolatio-
 nes & gustus in oratione percipiunt,
 multum se profecisse cogitent, se
 iam spirituales & perfectos esse, et
 iam velut rerum spiritualium plene
 peritos, de ijsdem loqui posse. Hinc
 fit etiã vt despiciant & parui faciant
 illos, quibus similes consolationes
 & gustus non conceduntur. Cum
 tamen verus profectus non in con-
 solationibus ac suauitate spiritua-
 lium, sed in solidarum virtutum, humi-
 litatis inquam, patientiæ, mansuetu-
 dinis, obedientiæ ac reliquarum
 possessione situs sit, non enim in ma-
 gna suauitate & dulcedine mens
 perfectio consistit, sed in perfecti-
 caritate & voluntatis in Deum reser-
 gnatione. Quo autem quis apud Deum
 maior, eò in oculis suis & apud
 seipsum minor est, eoque se alijs viliorem
 omni contemptu præ alijs digni-
 rem reputat.

Profectū
 spirituale
 prouide
 non ex ijs
 metien-
 dum.

Quæ

Quare eò quòd hanc veritatem non percipiant, fit, vt quamprimum vbi ipsos consolationes & gustus coelestes deficiunt, etiam in orationis, poenitentiae, bonorumque operum exercitio deficiant, seque à Deo derelictos existiment. itaque palam faciunt magis se consolationem quam Deum amare, magisque suo se commodo & voluntati propriae, quam Dei voluntati, ac beneplacito, veroque suo profectui studuisse. Nam

Etiā desolatio Dei gratia quaedam est.

D. Bonau. lib. de profess. relig. c. 1. & 2.

N 2 latio-

Conferuat hominem in Humilitate.

Exercet patientiam, fidem, spem.

Amorem proprium fugat.

latione indignum, & supplicijs quibuscumque dignissimum confitebor. Exercet quin etiam patientiam, quod quid sibi graue ac molestum est tolerando, & velut à Dei manu emanatum accipiendo. fidem quoque habet in Deo, ac fiduciam in Deum habet, ut discat scilicet non conlationum & sensuum quos à Deo accepit experientiam, sed veritati diuinae, quae decipi nequit, ac promissionibus diuinis, quae errare non possunt. Cùm autem promiserit Deus se, quamdiu homo ab eo peccatum mortali legem eius prauaricatum non recedit, illum misimè detestaturum, nec gratia & amore praelectum, ipse autem omne se fecerit malum odisse, & nihil minus quam in quid Dei legi repugnans contemtere spontè vellet, à Deo se diligere, paterna illius prouidencia obumbrari, his promissis innitendo, nec aliam diuinarum spiritualium consolationum experientiam optando, firmiter sibi persuadeat, neque anima, Deo sine omni profectu

consolatione seruiens, & poenam potius sustinens, magis ab omni amore proprio purgatur, gratia se capaciorem reddit, & in amore diuino, omniq[ue] virtute magis confirmatur & mortificatur.

Proinde longè conuenientissimum fuit, vitam iustorum mirabilium mutationum varietate velut contenti, & contrarijs hisce successibus vicissitudinibusq[ue] modò consolationibus, modò desolationibus, nunc diuinis visitationibus, alias absentia & solitudine, & ariditate assiduo permisceri, & modò gaudio & exultatione perfundi, modò tribulationibus exagitari: modò deuotionis abundantiam experiri, modò aridam, siccam, tristemq[ue] gemere: vt leni humectatione, pluuia, ac mitidinarum consolationum ac diuinarum visitationu[m] aura egregij virtutum furculi germinent. Porrò per gelu, procellas, & aridos validosq[ue] desolationum & ariditatum turbines, solidiores agit arbor radices: itaq[ue] Dei seruus, vt Diuus Bernardus

Vita iustorum mixta varietatibus.

*Serm in
Cant. Eze-
chie.*

dus loquitur, misericè in virtutibus
 schola proficit, donec in virtutibus
 factum solidis plenum virtutibus
 meritis diuitem crescat. Non ita
 homo oportet, quod quemadmodum
 dum ingens diuinę misericordię
 stimoniũ est, consolationes & spiri-
 tualem dare prosperitatem, ut
 animetur: ita & insignis eiusdem
 misericordię opus esse, desolatio-
 nes, ariditates immittere, se-
 gnoscatur homo & humiliet. Docet
 hanc veritatem D. Gregorium De
 & hanc ut exponeret his verbis se-
 gessit: Omnipotens in hac vita
 seruare ordinem solet, ut prosperi-
 ritatem aduersitas, & aduersitas
 sequatur prosperitas, ut in aduersitate
 peccata sua homo agnoscat, pla-
 gat, seque humiliet: in lætis verbis
 prosperis præteritę desolationis
 memoria, diuina velut ancora
 xus, in humilitate se conferuet. At
 que ita cum homo aduersitate pro-
 mi se viderit, non hanc irati Dei
 credat indicium, sed gratię & miseri-
 cordię eiusdem ascribat, qua datur

*In Regi-
stro Ep. 90*

nos sua conseruare docet. Hactenus
D. Gregorij verba, quæ animo in-
fixa geramus oportet, omnem vt de-
solationem velut Dei donum ac be-
neficiū recipiamus, atque vt pro-
tali re ipsa & ex animo illi gratias a-
gamus.

CAPVT III.

*Varia sunt consolationum spiritua-
lium genera, proinde non eodem de
omnibus iudicandum modo.*

QVONIAM consolationes
spirituales non esse vt pri-
mariū meditationum finē
spectandas, nec velut præcipuum o-
rationis mentalis fructum, sed vt
Dei dona animæ proficua, habē-
das diximus, ac desiderandas velut
media, ad virtutem facientia; con-
sultum fuerit, earundem varietatem
& inter se differentiam exponere,
quo Dei seruus intelligat, quas po-
tissimum æstimare & eligere de-
beat.